DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 10 lutego 1939 r.

Nr 3

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

ROZPORZĄDZENIA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:

ROZPORZĄDZENIA MINISTRA SKARBU:

ZARZĄDZENIA MINISTRÓW:

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU:

OBWIESZCZENIE ZARZĄDU DŁUGÓW PAŃSTWA:

OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU:

KOMUNIKATY MINISTERSTWA SKARBU:

55

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 19 stycznia 1939 r.

o tymczasowym wprowadzeniu w życie postanowień układu handlowego między Polską a Litwą.

Na podstawie art. 52 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Wprowadza się tymczasowo w życie postanowienia układu handlowego między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Litewską, podpisanego w Kownie dnia 22 grudnia 1938 r.

(2) Tekst wspomnianego układu zawarty jest w załączniku do rozporządzenia niniejszego.

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Spraw Zagranicznych, Przemysłu i Handlu oraz Skarbu.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 25 stycznia 1939 r. Nr 5, poz. 26).

Załącznik do rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1939 r. (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 55).

Przekład.

UKŁAD HANDLOWY

między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Litewską.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Prezydent Republiki Litewskiej, pragnąc uregulować i rozwijać stosunki handlowe między Polską a Litwą, postanowili zawrzeć odpowiedni Układ, i mianowali w tym celu swymi pełnomocnikami:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

Jego Ekscelencję Pana Franciszka CHARWATA, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Polski w Litwie;

Pana Jana WSZELAKIEGO, Radcę Ekonomicznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Prezydent Republiki Litewskiej:

Jego Ekscelencję Pana Juozas'a URBŠYS'A, Ministra Spraw Zagranicznych;

Pana Jonas'a NORKAITIS'A Dyrektora Departamentu Ekonomicznego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych;

Którzy po okazaniu swych pełnomocnictw uznanych za dobre i we właściwej formie, zgodzili się na postanowienia następujące:

Artykuł 1.

Wysokie Układające się Strony przyznają sobie wzajemnie traktowanie na stopie kraju najbardziej uprzywilejowanego we wszystkim, co dotyczy ceł i opłat przywozowych i wywozowych, związanych z nimi formalności celnych, opłat wewnętrznych obciążających wytwarzanie, obieg i spożycie towarów, wprowadzania zakazów przywozu i wywozu, jak również w ogólności we wszystkim co dotyczy praw obywateli, spółek handlowych, finansowych, przemysłowych i innych, oraz spółek prawa cywilnego o charakterze gospodarczym, każdej z Wy-

sokich Układających się Stron, którzy zostali dopuszczeni i pozostają na terytorium drugiej Układającej się Strony zgodnie z jej prawami i przepisami.

Artykuł 2.

Traktowanie na stopie kraju najbardziej uprzywilejowanego, o którym mowa powyżej w artykule 1, nie stosuje się:

a) do przywilejów udzielonych, lub mogących być udzielonymi przez jedną z Wysokich Układających się Stron dla ułatwienia obrotu i ustroju granicznego z krajami sąsiadującymi;

b) do korzyści specjalnych wynikających z unii celnej zgodnej z zobowiązaniami międzynarodowymi, zaciągniętymi przez Wysokie Układające się Strony;

c) do przywilejów, korzyści i zwolnień, jakie każda z Wysokich Układających się Stron przyznała lub mogłaby przyznać Estonii lub Łotwie, o ile tylko nie udzieliłaby ich jakiemukolwiek innemu mocarstwu.

Artykuł 3.

Celem zastrzeżenia produktom pochodzącym z ich Krajów korzyści wynikających z postanowień artykułu 1, Wysokie Układające się Strony będą miały możność wymagania, ażeby produkty i towary przywożone na ich terytorium były zaopatrzone w świadectwo pochodzenia zgodne ze wzorem A załączonym do niniejszego Układu.

Świadectwa pochodzenia będą wydawane bądź przez izby handlowe do których należy wysyłający, bądź przez władze celne, bądź przez każdą inną władzę lub zrzeszenie gospodarcze, uznane przez kraj przeznaczenia. Będą one uwierzytelniane przez przedstawiciela dyplomatycznego lub konsularnego kraju przeznaczenia z wyjątkiem wypadków, gdy będą wydawane przez władze celne kraju pochodzenia.

Świadectwa pochodzenia powinny być wystawiane bądź w języku kraju pochodzenia, bądź w jakimkolwiek innym języku obcym; powinny one być równocześnie wystawiane w języku kraju przeznaczenia.

Artykuł 4.

Kupcy, fabrykanci, jak również ich przedstawiciele i komiwojażerowie jednej z Wysokich Układających się Stron, którzy stwierdzają przez przedstawienie karty legitymacyjnej, zgodnej ze wzorem B załączonym do niniejszego Układu, wystawionej przez właściwe władze ich kraju, że mają prawo wykonywania swego handlu lub przemysłu i uiszczają w tym celu ustawową opłatę, będą korzystali na terytorium drugiej Układającej się Strony z traktowania na stopie kraju najbardziej uprzywilejowanego.

Wysokie Układające się Strony podadzą sobie nawzajem do wiadomości władze powołane do wystawiania kart legitymacyjnych, jak również przepisy do których osoby, o których mowa, winny się stosować przy wykonywaniu ich handlu.

Artykuł 5.

We wszystkim co dotyczy tranzytu międzynarodowego i komunikacji kolejowej, Wysokie Układające się Strony będą stosować w ich stosunkach wzajemnych postanowienia konwencji i Statutu o wolności tranzytu, podpisanych w Barcelonie 20 kwietnia 1921 r., jak również postanowienia konwencji i statutu o ustroju międzynarodowym kolei żelaznych, podpisanych w Genewie 9 grudnia 1923 r., tudzież postanowienia konwencji międzynarodowych, dotyczących przewozu osób i bagaży kolejami żelaznymi, oraz przewozu towarów kolejami żelaznymi, podpisanych w Rzymie 23 listopada 1933 r.

Artykuł 6.

Statki i okręty pod banderą jednej z Wysokich Układających się Stron, jak również ich ładunki, będą korzystać w portach morskich i na wodach terytorialnych drugiej Układającej się Strony, pod wszystkimi względami, z traktowania na stopie kraju najbardziej uprzywilejowanego.

Statki, które według praw i przepisów polskich, udowodnią że są narodowości polskiej, i statki które według praw i przepisów litewskich udowodnią, że są narodowości litewskiej, uznane będą jako będące odpowiednio narodowości polskiej lub litewskiej.

Świadectwa pomiarowe statków, wydane przez kompetentne władze jednej z Wysokich Układających się Stron, według ich praw i przepisów, będą uznane przez władze drugiej Układającej się Strony.

Artykuł 7.

Rząd Polski, któremu powierzone zostało prowadzenie spraw zagranicznych Wolnego Miasta Gdańska, zgodnie z art. 104 Traktatu Wersalskiego i art. 2 i 6 Konwencji Paryskiej z 9 listopada 1920 r. pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem, zastrzega sobie prawo oświadczenia, że Wolne Miasto

Gdańsk jest Stroną Układającą się w niniejszym Układzie i bierze na siebie obowiązki oraz nabywa prawa w nim ustalone.

Zastrzeżenie to nie dotyczy postanowień niniejszego Układu, które Rzeczpospolita Polska odnośnie do Wolnego Miasta Gdańska już zawarła na zasadzie praw, przysługujących Polsce traktatowo.

Artykuł 8.

Układ niniejszy będzie ratyfikowany i jego dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Warszawie możliwie jak najprędzej.

Wejdzie on w życie 30 dnia od daty wymiany dokumentów ratyfikacyjnych i będzie trwał jeden rok.

Po upływie tego okresu, Układ niniejszy będzie uważany za przedłużony milcząco na okres jednego roku; będzie on mógł być wypowiedziany w każdej chwili z uprzedzeniem sześciomiesięcznym.

Na dowód czego niżej podpisani należycie do tego upoważnieni, podpisali Układ niniejszy i położyli na nim swe pieczęcie.

Sporządzono w Kownie, 22 grudnia tysiąc dziewięćset trzydziestego ósmego roku.

L. S. *Charwat*

L. S. *Jan Wszelaki*

L. S. *J. Urbšys*

L. S. *J. Norkaitis*

Załącznik A
do art. 3 Układu Handlowego.

KOMORY CELNE LITEWSKIE.

Nr porządkowy ....
(komory celnej, która wydaje świadectwo pochodzenia)

ŚWIADECTWO POCHODZENIA NA WWÓZ DO POLSKI.

My, niżej podpisani Kontrolerzy Celni w ....

....

zaświadczamy, na podstawie dokumentów wiarogodnych, przedstawionych przez p. ....

....

Kupca[1]) / Przemysłowca[1]) zamieszkałego w ....

że niżej wyszczególnione towary, wysyłane do Polski koleją[1]) / statkiem[1]) nazwa statku ....

....

a) są pochodzenia litewskiego

b) są przetworzonymi w Litwie i nie mniej, jak 50% ogólnej wartości towaru przypada na koszty robocizny i surowców litewskich.

Oznaki i Nr Nr paczek ....

Wyszczególnienie towaru ....

Waga brutto (w kilogramach) ....

Waga netto (w kilogramach) ....

Ilość sztuk i rodzaj opakowania przesyłek ....

....

Wartość (w litach) ....

Dnia .... 193 ....

Podpisy

Pieczęć Komory

---

[1]) Skreślić wzmiankę zbyteczną.

Załącznik B
do art. 4 Układu Handlowego.

Wzór karty legitymacyjnej.

POLSKA lub LITWA.

Karta legitymacyjna dla komiwojażerów.

(Ważna w ciągu dwunastu miesięcy od daty wystawienia).

Ważna w Polsce / Litwie .... Nr karty ....

Zaświadcza się niniejszym, iż okaziciel karty tej, p. ....
urodzony w .... zamieszkały w ....
ulica .... Nr .... posiada (1) ....
w .... pod firmą handlową ....
.... (2) jest komiwojażerem w służbie { firmy / firm ....
w .... które posiada (1) ....
pod firmą ....

Wobec tego, że okaziciel niniejszej karty chce poszukiwać zamówień w wyżej wymienionych krajach i czynić zakupy na rachunek wspomnianej (wspomnianych) firmy (firm), zaświadcza się, iż rzeczona firma (rzeczone firmy) jest upoważniona (są upoważnione) do wykonywania swego przemysłu i swego handlu i płaci (płacą) należne z tego tytułu podatki.

W .... dnia .... 193.........

Zaświadczony podpis kierownika firmy (firm) (2):

Rysopis okaziciela:

Wiek ....
Wzrost ....
Włosy ....
Znaki szczególne ....

(1) Oznaczenie fabryki lub handlu.
N. B. Rubrykę 1 formularza należy wypełnić tylko w wypadku o ile chodzi o kierownika przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego, rubrykę 2 — w wypadku o ile chodzi o komiwojażera.
(Karta ta winna być sporządzona w 2 egzemplarzach).

PROTOKÓŁ KOŃCOWY.

Podpisując Układ Handlowy zawarty w dniu dzisiejszym między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Litewską, Pełnomocnicy Wysokich Układających się Stron sformułowali następujące oświadczenia, które stanowić będą część integralną niniejszego Układu:

Do artykułu 5.

1) Postanowienia niniejsze w niczym nie naruszają Konwencji zawartych między Polską a Litwą, a w szczególności Konwencji dotyczącej żeglugi i spławu, podpisanej w Kownie 14 maja 1938 r., jak również Konwencji dotyczącej komunikacji kolejowej, podpisanej w Warszawie 25 maja 1938 r.

2) Wysokie Układające się Strony będą stosowały wzajemnie w swych stosunkach w zakresie przewozu kolejami osób, bagażów i towarów, — taryfikację opartą na zasadzie przychylności i dobrego sąsiedztwa.

Warunki nadania i przewozu towarów, jak również koszty przewozu, gdy chodzi o towary wysyłane bezpośrednio kolejami z terytorium jednej z wysokich Układających się Stron na terytorium drugiej Strony, lub przez to terytorium do kraju trzeciego, nie będą mniej korzystne niż koszty i warunki nadania i przewozu towarów tego samego rodzaju, nadanych do przewozu kolejowego na terytorium drugiej Strony i przewożonych w tym samym kierunku i na tym samym przebiegu. Taryfy zniżone będą jednakże stosowane z tym zastrzeżeniem, że zostaną wypełnione warunki od których ich stosowanie jest uzależnione, z wyjątkiem tych, które głoszą, że towar dla korzystania z taryf zniżonych nie może być dowieziony koleją do stacji nadania.

Niemniej jednak, nie będą udzielane drugiej Układającej się Stronie zniżki stawek dla przewozów wojskowych, dla przewozów służbowych administracji publicznej i kolei żelaznych, dla celów dobroczynnych, oświecenia i wychowania publicznego, jak również w wypadku klęsk publicznych.

3) Rząd Litewski przyjmuje do wiadomości prawa Polski, wynikające z postanowień art. XXII p. 4 Traktatu Pokoju, podpisanego w Rydze 18 marca 1931 r.

Sporządzono w Kownie, 22 grudnia 1938 r.

Charwat

Jan Wszelaki

J. Urbšys

J. Norkaitis

56

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 19 stycznia 1939 r.

o tymczasowym wprowadzeniu w życie postanowień protokołu taryfowego między Polską a Litwą.

Na podstawie art. 52 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Wprowadza się tymczasowo w życie postanowienia protokołu taryfowego między Polską a Litwą, podpisanego w Kownie dnia 22 grudnia 1938 r.

(2) Tekst wspomnianego protokołu zawarty jest w załączniku do rozporządzenia niniejszego.

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Spraw Zagranicznych, Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 25 stycznia 1939 r. Nr 5, poz. 27).

Załącznik do rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1939 r. (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 56).

Przekład.

PROTOKÓŁ TARYFOWY.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Litewskiej, pragnąc popierać i rozwijać stosunki handlowe pomiędzy obu Krajami i powołując się na układ handlowy między Rzecząpospolitą Polską i Republiką Litewską, zawarty w dniu dzisiejszym, zgodziły się na postanowienia następujące:

1) Cła polskie na następujące towary pochodzące i przychodzące z Litwy, nie przekroczą stawek poniżej ustalonych:

Pozycja taryfy celnej polskiej	Nazwa towaru	Cło od 100 kg (złote)
116 ex p. 6	Szczupaki	26 w okresie od 1.II.39—30.IV.39
116 ex p. 6	Sandacze	50 w okresie od 1.II.39—30.IV.39
116 p. 7	Leszcze	33 w okresie od 1.II.39—30.IV.39

2) Protokół niniejszy będzie ratyfikowany i dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione w Warszawie, możliwie najwcześniej.

Wejdzie on w życie 15 dnia po dacie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych i będzie ważny do dnia 31 grudnia 1939 r.

Sporządzono w Kownie, 22 grudnia 1938 r.

L. S. *Charwat*
L. S. *Jan Wszelaki*
L. S. *J. Urbšys*
L. S. *J. Norkaitis*

57

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 19 stycznia 1939 r.

o zmianach w organizacji urzędów celnych i posterunków celnych w okręgu administracyjnym Dyrekcji Ceł we Lwowie.

Na podstawie art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnym (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610) zarządzam co następuje:

§ 1. Ustanawia się:
1) graniczny drogowy urząd celny w Podspadach,
2) w Suchej Górze oddział kolejowy Urzędu Celnego w Czarnym Dunajcu, pod nazwą: Oddział Urzędu Celnego w Czarnym Dunajcu — Sucha Góra Orawska,
3) posterunek celny w Głodówce.

§ 2. a) Urzędowi Celnemu w Podspadach nadaje się uprawnienia urzędów celnych II klasy.

b) Oddziałowi Urzędu Celnego w Czarnym Dunajcu — Sucha Góra Orawska nadaje się uprawnienia do dokonywania odpraw celnych osób i bagażów w przywozie i wywozie.

c) Do zakresu działania Posterunku Celnego w Głodówce należy odprawa celna osób i ich środków lokomocji, dokonywana w czasie obowiązującym graniczne urzędy celne, ustanowione przy drogach kołowych.

§ 3. Znosi się Urząd Celny w Łysej Polanie, Jurgowie i Chochołowie.

§ 4. Likwidację Urzędów Celnych w Łysej Polanie i Jurgowie porucza się Urzędowi Celnemu w Podspadach, likwidację zaś Urzędu Celnego w Chochołowie — Urzędowi Celnemu w Czarnym Dunajcu.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 stycznia 1939 r. Nr 7, poz. 39).

58

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

dnia 20 stycznia 1939 r.

o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 lipca 1936 r. o obrocie pieniężnym z zagranicą oraz o obrocie zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi.

Na podstawie art. 22 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 86, poz. 584) zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 24 lipca 1936 r. o obrocie pieniężnym z zagranicą oraz o obrocie zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 419) wprowadza się zmiany następujące:

1) § 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 1. (1) Przedsiębiorstwa bankowe, uprawnione przez Ministra Skarbu do zajmowania się handlem zagranicznymi środkami płatniczymi, otrzymują nazwę banków dewizowych lub agentów dewizowych, zależnie od zakresu udzielonych im uprawnień. Uprawnienia banku dewizowego lub agenta dewizowego są udzielane indywidualnie w formie pisemnych dekretów.

(2) Uprawnienia banku dewizowego, jeżeli dekret o udzieleniu tych uprawnień żadnych w tym względzie ograniczeń nie zawiera, obejmują: dokonywanie wszelkich transakcyj zagranicznymi środkami płatniczymi z Bankiem Polskim i z innymi bankami dewizowymi, nieograniczony skup w kraju zagranicznych środków płatniczych, jak również — w przypadkach przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu i z zachowaniem właściwych jego przepisów — sprzedaż zagranicznych środków płatniczych, zakup ich za granicą oraz wykonywanie zleceń, wchodzących w zakres obrotu pieniężnego z zagranicą.

(3) Uprawnienia agenta dewizowego obejmują nieograniczony skup w kraju pieniędzy zagranicznych.

(4) Uprawnienia banku dewizowego są udzielane pod warunkiem odprzedawania przez bank dewizowy Bankowi Polskiemu na jego żądanie posiadanych w kraju bądź za granicą zagranicznych środków płatniczych oraz wszelkich należności od zagranicy.

(5) Uprawnienia agenta dewizowego są udzielane pod warunkiem odprzedawania przez agenta dewizowego Bankowi Polskiemu lub bankom dewizowym w terminach określonych przez Komisję Dewizową posiadanych w kraju bądź za granicą zagranicznych środków płatniczych oraz wszelkich należności od zagranicy.

(6) Przedsiębiorstwa bankowe korzystają z udzielonych im uprawnień dewizowych od chwili doręczenia im dekretu o udzieleniu tych uprawnień, tracą zaś uprawnienia dewizowe od chwili doręczenia im dekretu o cofnięciu tych uprawnień. Ograniczenie lub zawieszenie posiadanych uprawnień dewizowych następuje z chwilą doręczenia przedsiębiorstwu bankowemu odpowiedniego dekretu.";

2) § 8 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 8. Bankom dewizowym i agentom dewizowym wolno kupować w kraju złoto w postaci sztab oraz monet pod warunkiem, że:

a) banki dewizowe odprzedawać będą skupione złoto Bankowi Polskiemu na jego żądanie;

b) agenci dewizowi odprzedawać będą skupione złoto Bankowi Polskiemu lub bankom dewizowym w terminach określonych przez Komisję Dewizową.";

3) rozdział III otrzymuje tytuł następujący: „Wysyłanie za granicę środków płatniczych i innych wartości.";

4) po § 11 wprowadza się nowy paragraf 11 a treści następującej:

„§ 11a. Wysyłanie za granicę złota w stanie przerobionym, platyny w postaci zarówno przerobionej jak i nieprzerobionej oraz kamieni szlachetnych i innych klejnotów jest bez zezwolenia zabronione.";

5) rozdział IV otrzymuje tytuł następujący: „Wywóz za granicę środków płatniczych i innych wartości.";

6) § 12 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 12. (1) Kto przekracza granicę na podstawie osobnego paszportu zagranicznego, ma prawo wywieźć za granicę w ciągu miesiąca kalendarzowego środki płatnicze na sumę, nie przekraczającą łącznie równowartości 100 złotych, chyba że w paszporcie zagranicznym jest zawarte odmienne zastrzeżenie.

(2) Jeżeli przekroczenie granicy następuje na podstawie paszportu zbiorowego, wówczas wszystkie osoby łącznie, przekraczające granicę na podstawie tego paszportu, mają prawo wywieźć za granicę środki płatnicze na sumę, nie przekraczającą w ciągu miesiąca kalendarzowego równowartości 100 złotych, chyba że w paszporcie zagranicznym jest zawarte odmienne zastrzeżenie.

(3) Kto przekracza granicę na podstawie przepustki granicznej lub podobnego dokumentu, ma prawo wywieźć za granicę sumę, nie przekraczającą w ciągu dnia równowartości 5 złotych.

(4) Kto przekracza granicę na podstawie legitymacji członkowskiej związku turystycznego, ma prawo wywieźć za granicę sumę, odpo-

wiadającą równowartości 30 złotych, łącznie jednak w ciągu miesiąca kalendarzowego nie więcej jak równowartość 100 złotych.

(5) Zasad ustalonych w ustępach poprzedzających nie stosuje się wówczas, kiedy Komisja Dewizowa ustanowiła normy odrębne.

(6) Z uprawnień, przewidzianych w ustępach poprzedzających, mogą korzystać tylko osoby fizyczne, nie będące cudzoziemcami, pod warunkiem, że przekraczają granicę w miejscach do tego przeznaczonych i zgłaszają całkowitą wywożoną kwotę środków płatniczych organom celnym lub ochrony skarbowej pełniącym służbę w miejscach do przekraczania granicy przeznaczonych.

(7) Osoba fizyczna, nie będąca cudzoziemcem, jeżeli korzysta z zezwolenia Komisji Dewizowej na wywóz za granicę środków płatniczych, papierów procentowych lub dywidendowych, kuponów od takich papierów albo książeczek oszczędnościowych i wkładkowych, może ponadto wywieźć za granicę kwotę, do której wywozu jest uprawniona na podstawie ustępu (1), (2), (3), (4) lub (5), jeżeli w zezwoleniu inaczej nie zastrzeżono.

(8) Osoby, przekraczające granicę, są obowiązane zgłosić organom celnym a na granicy polsko-gdańskiej organom ochrony skarbowej: przy wyjeździe z kraju — wszystkie wywożone środki płatnicze, złoto, papiery procentowe i dywidendowe, kupony od takich papierów oraz książeczki oszczędnościowe i wkładkowe, a przy wjeździe do kraju — wszystkie przywożone środki płatnicze, których sprowadzanie z zagranicy do kraju jest zabronione bez zezwolenia, złoto, papiery procentowe i dywidendowe oraz kupony od takich papierów.";

7) § 13 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 13. (1) Cudzoziemiec ma prawo wywieźć za granicę bez zezwolenia Komisji Dewizowej środki płatnicze oraz książeczki oszczędnościowe i wkładkowe, zgłoszone przy wjeździe do Polski i uwidocznione na imiennym zaświadczeniu właściwego urzędu celnego lub placówki ochrony skarbowej, stwierdzającym przywiezienie tych wartości z zagranicy do kraju. Zaświadczenie takie w terminie 4-miesięcznym od daty jego wystawienia uprawnia do wywozu tych samych wartości, na które opiewa, przez wszystkie urzędy celne, a na granicy polsko-gdańskiej przez wszystkie placówki ochrony skarbowej.

(2) Przepisu ustępu poprzedzającego nie stosuje się do zaświadczeń wydawanych na granicy polsko-gdańskiej przez placówki ochrony skarbowej, stwierdzających przywiezienie polskich środków płatniczych z Wolnego Miasta Gdańska do kraju. Zaświadczenia takie w terminie 4-miesięcznym od daty ich wystawienia uprawniają do wywozu tych samych wartości, na które opiewają, tylko z kraju do Wolnego Miasta Gdańska.";

8) § 19 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 19. (1) Zaspokojenie należności od zagranicy za wywiezione towary winno nastąpić w wysokości rzeczywistej wartości tych towarów w zagranicznych środkach płatniczych lub w drodze wypłaty z rachunku zagranicznego wolnego.

(2) Osoby fizyczne i prawne, mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w kraju, są obowiązane we wszelkiego rodzaju umowach z zagranicznymi odbiorcami towarów (także w fakturach) ustalać zaspokojenie należności w sposób zgodny z przepisem ustępu poprzedzającego.

(3) Eksporterzy są obowiązani zaofiarować do skupu Bankowi Polskiemu lub bankowi dewizowemu niezwłocznie po otrzymaniu całkowitą kwotę zagranicznych środków płatniczych otrzymanych bądź tytułem całkowitej lub częściowej zapłaty za wywiezione za granicę towary, bądź też tytułem należności za przyszłe dostawy towarów.

(4) Eksporterzy są obowiązani udowodnić wobec instytucji wskazanej przez Komisję Dewizową:

a) dopełnienie obowiązku przewidzianego w ust. (3) lub otrzymanie całkowitej należności za wywiezione za granicę towary w drodze wypłaty z rachunku zagranicznego wolnego;
b) otrzymanie całkowitej należności za wywiezione za granicę towary w wysokości odpowiadającej rzeczywistej wartości tych towarów, i w tym celu dostarczyć tej instytucji żądanych dowodów i dokumentów oraz udostępnić jej księgi handlowe i korespondencję.

(5) Komisja Dewizowa może zwolnić od obowiązków, przewidzianych w paragrafie niniejszym.";

9) § 20 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 20. (1) Zaspokojenie należności od zagranicy z wszelkich tytułów (z tytułu usług, odszkodowań, umów o ubezpieczenie, rent i emerytur, opłat licencyjnych i praw autorskich, udzielonych pożyczek, dochodów z przedsiębiorstw, dochodów z nieruchomości, dochodów z praw rzeczowych na nieruchomościach, dochodów z kapitałów itp.) winno nastąpić w zagranicznych środkach płatniczych lub w drodze wypłaty z rachunku zagranicznego wolnego.

(2) Osoby fizyczne i prawne, mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w kraju, zawierając umowę, w której wyniku ma powstać dla nich należność od zagranicy, są obowiązane ustalać zaspokojenie tej należności w sposób zgodny z przepisem ustępu poprzedzającego.

(3) Zagraniczne środki płatnicze otrzymane na zaspokojenie, całkowite lub częściowe, należności od zagranicy, należy niezwłocznie po otrzymaniu zaofiarować do skupu Bankowi Polskiemu lub bankowi dewizowemu.

(4) Od obowiązków, przewidzianych w paragrafie niniejszym, są wolne:

a) banki dewizowe;

b) osoby korzystające w Polsce z prawa zakrajowości oraz zawodowi konsulowie państw obcych i przydani im zawodowi urzędnicy, jeżeli osoby te posiadają obywatelstwo państwa wysyłającego;

c) mający miejsce zamieszkania w Polsce obywatele tych państw, które w zakresie spraw uregulowanych w rozporządzeniu niniejszym bądź w ogóle obowiązków analogicznych nie wprowadziły, bądź nie stosują ich do obywateli Państwa Polskiego.

(5) Komisja Dewizowa może zwolnić od obowiązków, przewidzianych w paragrafie niniejszym.".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1939 r.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 stycznia 1939 r. Nr 7, poz. 40).

59

ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 11 stycznia 1939 r.

o organizacji i zakresie działania Zarządu Długów Państwa.

Na podstawie § 2 uchwały Rady Ministrów z dnia 15 listopada 1938 r. o zatwierdzeniu statutu organizacyjnego Ministerstwa Skarbu (Monit. Pol. Nr 268, poz. 628) oraz §§ 5 i 6 załączonego do tej uchwały statutu zarządzam co następuje:

Organizacja Zarządu Długów Państwa.

§ 1.

(1) Na czele Zarządu Długów Państwa stoi Naczelnik Zarządu Długów Państwa, podległy Dyrektorowi Departamentu Obrotu Pieniężnego, sprawującemu ogólny nadzór nad działalnością Zarządu Długów Państwa.

(2) Naczelnik Zarządu Długów Państwa jest odpowiedzialny bezpośrednio za prawidłowy bieg czynności Zarządu Długów Państwa wynikających z przepisów niniejszego zarządzenia i innych przepisów, stosujących się do Zarządu Długów Państwa. W szczególności do Naczelnika Zarządu Długów Państwa należy kierownictwo i nadzór nad personelem i nad racjonalną organizacją i podziałem pracy oraz piecza nad całością agend kasowych i nad należytym zabezpieczeniem przechowywanych przez Zarząd Długów Państwa papierów wartościowych, gotówki i depozytów.

(3) Zastępcę Naczelnika Zarządu Długów Państwa wyznacza Dyrektor Departamentu Obrotu Pieniężnego.

§ 2.

(1) Zarząd Długów Państwa dzieli się na sekretariat oraz trzy sekcje: administracyjną, rachunkową i skarbcową.

(2) Sekcje dzielą się na działy, a mianowicie:

I. sekcja administracyjna na działy:
   1. ogólny,
   2. obligacyjny,
   3. amortyzacji i losowań;

II. sekcja rachunkowa na działy:
   1. księgowości długów państwowych,
   2. księgowości depozytów,
   3. rodowodów tytułów obligacyjnych;

III. sekcja skarbcowa na działy:
   1. emisyjny,
   2. portfeli Min. Skarbu,
   3. depozytów i walorów wykupionych,
   4. operacyjny.

(3) Dyrektor Departamentu Obrotu Pieniężnego w porozumieniu z Dyrektorem Departamentu Budżetu i Majątku Państwa i Dyrektorem Departamentu Organizacyjno - Administracyjnego może zwiększać względnie zmniejszać ilość działów w poszczególnych sekcjach, jak również przesuwać z działu do działu czynności wymienione w niniejszym zarządzeniu.

(4) Na czele każdej sekcji i sekretariatu stoi podległy Naczelnikowi Zarządu Długów Państwa kierownik, na czele zaś działu — kierownik działu podległy kierownikowi sekcji.

(5) Kierownicy sekcji i działów odpowiedzialni są za prawidłowe i terminowe wykonywanie powierzonych im agend.

§ 3.

Dyrektor Departamentu Obrotu Pieniężnego ustali zarządzeniem wewnętrznym kompetencje Naczelnika Zarządu Długów Państwa, kierowników sekcji, sekretariatu i działów w zakresie aprobaty i podpisywania pism Zarządu Długów Państwa.

§ 4.

Zarząd Długów Państwa używa nazewnątrz pieczęci z Godłem Państwa w brzmieniu „Ministerstwo Skarbu — Zarząd Długów Państwa".

Zakres działania Zarządu Długów Państwa.

§ 5.

Zarząd Długów Państwa sprawuje administrację w zakresie obsługi długów państwowych, ześrodkowuje ewidencję długów Państwa i gwarancji finansowych przyjętych przez Skarb Państwa, wykonywa czynności zlecone przez Dyrektora Departamentu Obrotu Pieniężnego w zakresie sub-

skrypcji, emisji, konwersji, ogólnego obrotu państwowymi papierami wartościowymi i przechowywania w depozytach rzeczowych dokumentów umów zaciągniętych długów, przechowuje i przeprowadza niszczenie tytułów dłużnych Skarbu Państwa, stanowi centralny organ kasowy,ześrodkowujący obroty emitowanych walorów, jest zarządcą, w zakresie zleconym, interesów Skarbu Państwa, jako dłużnika w stosunku do wierzycieli i osób trzecich z tytułu długów wewnętrznych Skarbu Państwa, może być również — w zakresie zleconym — placówką obsługi, o ile chodzi o sprawy wniesione przez strony, nadto zaś wykonywa ustanowiony w art. 9 ustawy z dnia 2 stycznia 1936 r. o wykonywaniu kontroli parlamentarnej nad długami Państwa (Dz. U. R. P. Nr 2, poz. 3) obowiązek udzielania Komisji Kontroli Długów Państwa żądanych przez nią wyjaśnień oraz przedkładania potrzebnych dla kontroli ksiąg, rachunków i dokumentów odnośnie długów i zobowiązań Państwa, wymienionych w art. 10 p. 1, 2 i 3 tej ustawy.

§ 6.

(1) Sposób prowadzenia rachunkowości i kasowości Zarządu Długów Państwa, podpisywania asygnat, zleceń, sprawozdań i innych dokumentów rachunkowo-kasowych, sposób wzajemnej kontroli obrotów z placówkami obsługi, jak również sposób przeprowadzania rewizji normują osobne przepisy rachunkowo-kasowe.

(2) Tryb wewnętrznego urzędowania Zarządu Długów Państwa oraz tryb obiegu akt ustali osobna instrukcja.

§ 7.

W granicach określonych przepisami § 5 zakres działania poszczególnych komórek organizacyjnych Zarządu Długów Państwa ustala się w sposób następujący:

I. Do zakresu działania sekretariatu należy opracowywanie wniosków w sprawach osobowych, organizacyjnych i gospodarczych, prowadzenie ewidencji inwentarzowej i materiałowej, przechowywanie materiałów i druków, załatwianie spraw związanych z bezpieczeństwem i ochroną pomieszczeń biurowych i skarbca, prowadzenie archiwum, rejestracja spraw z wyjątkiem przesyłek wartościowych i niektórych dokumentów kasowych, jak również spraw innego rodzaju, które w myśl osobnych przepisów rejestrują bezpośrednio właściwe komórki organizacyjne.

II. (1) Do zakresu działania sekcji administracyjnej należą sprawy, wynikające z emisji i konwersji pożyczek, sprawy amortyzacji i losowań, sprawy depozytów oraz inne sprawy nie należące do zakresu działania pozostałych sekcyj.

(2) W szczególności:

a) **Dział ogólny** załatwia sprawy obsługi długów zagranicznych w zakresie zleconym, gwarancji i regwarancji, sprawy depozytów, sprawy egzekucji sądowej, sprawy dotyczące zastrzeżeń obligacji zagubionych lub skradzionych, sprawy wydawania duplikatów lub nowych tytułów w miejsce unieważnionych oraz inne sprawy, nie należące do właściwości pozostałych działów sekcji administracyjnej.

b) **Dział obligacyjny** załatwia sprawy związane z technicznym przygotowaniem subskrypcji, emisji i konwersji długów wewnętrznych, w szczególności opracowuje wnioski w sprawie wzorów obligacji i talonów, w sprawach planów amortyzacyjnych i systemów losowań, nadto załatwia sprawy wykonania druku i niszczenia tytułów dłużnych oraz sprawy związane z wymianą uszkodzonych obligacji i kuponów, o ile powstanie wątpliwość dopuszczalności wymiany tych walorów.

c) **Dział amortyzacji i losowań** wykonywa według planów amortyzacyjnych czynności losowań amortyzacyjnych i premiowych, załatwia związane z tym sprawy ogłoszeń, sprawy wynikające z realizacji wylosowanych premii oraz sprawy kontroli nad wyłączaniem z portfeli Ministerstwa Skarbu i zapasów emisyjnych obligacji wylosowanych do umorzenia.

III. (1) Do zakresu działania sekcji rachunkowej należy prowadzenie księgowości długów państwowych i gwarancji finansowych, przyjętych przez Skarb Państwa, księgowości depozytów oraz rodowodów emitowanych tytułów obligacyjnych.

(2) W szczególności:

a) **Dział księgowości długów państwowych** prowadzi Księgę Główną długów i gwarancji finansowych Państwa oraz rachunkowość długów państwowych i przyjętych przez Skarb Państwa gwarancji finansowych, sporządza sprawozdania o stanie zadłużenia, przedkłada posiadane dane cyfrowe, potrzebne dla opracowywania preliminarzy długów państwowych, oraz wystawia i kontrasygnuje asygnaty i polecenia dla sekcji skarbcowej.

b) **Dział księgowości depozytów** prowadzi księgi depozytów dla ewidencji depozytów wszelkiego rodzaju łącznie z walorami, stanowiącymi portfel Ministerstwa Skarbu, prowadzi konta dla placówek emisyjnych oraz dzienniki kasowe dla obrotów bezgotówkowych, dokonywanych za pośrednictwem Banku Polskiego i Pocztowej Kasy Oszczędności.

c) **Dział rodowodów tytułów obligacyjnych** prowadzi księgi rodowodowe dla utrzymania ewidencji: tytułów puszczonych do obiegu i tytułów wylosowanych do umorzenia, wylosowanych i wypłaconych premii, tytułów skupionych przedterminowo i skupionych wskutek wylosowania do umorzenia, tytułów imiennych, tytułów sądownie zastrzeżonych i unieważnionych.

IV. (1) Do zakresu działania sekcji skarbcowej należy wykonywanie funkcji kasowych, wynikających z zakresu działania Zarządu Długów Państwa oraz zleconych osobnymi zarządzeniami. Wszelkie walory i gotowiznę przechowuje się w skarbcu, zamykanym conajmniej na dwa różne zamki, od których po jednym kluczu mają posiadać kierownik sekcji i skarbnik główny. Za całość funduszów i walorów powierzonych pieczy poszczególnych działów sekcji skarbcowej ponoszą odpowiedzialność dwaj wyznaczeni w każdym

działe urzędnicy. Kierownik sekcji skarbcowej wraz ze skarbnikiem głównym sprawują ogólną kontrolę przyjmowanych do skarbca i wydawanych ze skarbca wszelkich walorów i gotowizny.

(2) W szczególności:

a) **dział emisyjny** przyjmuje i przechowuje w skarbcu walory, dostarczane przez Polską Wytwórnię Papierów Wartościowych; wysyła walory zgodnie z otrzymanymi zarządzeniami placówkom sprzedaży i otrzymuje od placówek sprzedaży walory nierozsprzedane. Dokonywa wymiany: uszkodzonych walorów, grubszych odcinków obligacyj na mniejsze i odwrotnie ,świadectw tymczasowych i ułamkowych na obligacje, talonów na arkusze kuponowe; ponadto sprzedaje tabele wylosowanych walorów, przyjmuje wpłaty i uskutecznia wypłaty, wynikające z czynności wyżej wymienionych.

b) **dział portfeli Ministerstwa Skarbu** przyjmuje i przechowuje w skarbcu walory, przyjęte przez kasy urzędów skarbowych na podatki oraz walory przedterminowe skupione i przepadłe na rzecz Skarbu Państwa, administruje przechowywanymi walorami pod względem kasowym, wydaje walory zgodnie z otrzymywanymi zarządzeniami.

c) **dział depozytów i walorów wykupionych** przyjmuje, przechowuje w skarbcu i administruje pod względem kasowym walorami złożonymi do depozytu, wydaje depozyty zgodnie z otrzymanymi zarządzeniami, przyjmuje i przechowuje w skarbcu nadesłane z placówek obsługi walory skupione oraz wydaje walory do zniszczenia.

d) **dział operacyjny** wykonywa czynności komisyjnego sprawdzania walorów otrzymywanych i wydawanych przez Zarząd Długów Państwa.

§ 8.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 stycznia 1939 r.

Jednocześnie uchyla się zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 grudnia 1934 r. o organizacji Urzędu Długów Państwa (Monitor Polski z 1935 r. Nr 17, poz. 24).

Minister Skarbu:
(—) *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 26 stycznia 1939 r. Nr 21, poz. 36).

60

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 20 stycznia 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu w sprawie zaliczenia niektórych miejscowości do klasy A i B w zakresie zaopatrzenia inwalidzkiego.

Na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 238), zmienionego art. 121 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) i ustawą z dnia 14 kwietnia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 225), zarządzam co następuje:

§ 1.

1. Do miejscowości klasy A zalicza się:
   a) w powiecie warszawskim — Boernerowo;
   b) w powiecie cieszyńskim — Trzyniec;
   c) w powiecie frysztackim — Bogumin, Bogumin Nowy, Darków, Dąbrowa, Frysztat, Karwina, Łazy, Orłowa, Pietwałd, Poręba, Sucha Dolna, Sucha Górna, Sucha Średnia.
2. Do miejscowości klasy B zalicza się:
   a) w powiecie cieszyńskim — Błędowice Dolne, Cierlicko Górne, Cierlicko Dolne, Jabłonków, Końska, Sibica, Szumbark;
   b) w powiecie frysztackim — Lutynia Niemiecka, Lutynia Polska, Łąki, Marklowice Dolne, Olbrachcice, Piotrowice, Raj, Skrzeczon, Stare Miasto, Stonawa.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 listopada 1938 r.

Równocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 25 sierpnia 1936 r. w sprawie zaliczenia osiedla Babice pod Warszawą do miejscowości klasy A (Monitor Polski Nr 200, poz. 364).

Minister Opieki Społecznej
(—) *M. Kościałkowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 31 stycznia 1939 r. Nr 25, poz. 42).

61

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 stycznia 1939 r.

o wartości jednego grama czystego złota.

Na podstawie art. 36 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 czerwca 1934 r. o wierzytelnościach w walutach zagranicznych (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 509) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 3 sierpnia 1934 r. w sprawie obliczania i ogłaszania wartości złota (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 694) — ustalam na miesiąc luty 1939 r. wartość jednego grama czystego złota na pięć złotych 92,44 grosza.

Minister Skarbu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 31 stycznia 1939 r. Nr 25, poz. 41).

62

OBWIESZCZENIE ZARZĄDU DŁUGÓW PAŃSTWA

z dnia 17 stycznia 1939 r.

w sprawie umorzenia 6-ej raty 5% pożyczki konwersyjnej z 1924 r.

Podaje się do wiadomości, że w myśl art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 17 września 1926 r. w sprawie ustalenia wysokości emisji i przeznaczenia użycia 5% pożyczki konwersyjnej, wypuszczonej na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 561), zostały umorzone w dniu 2 stycznia 1939 r. w drodze wykupu, zgodnie z planem umorzenia, załączonym do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 maja 1936 r. o ustaleniu planu umorzenia 5% pożyczki konwersyjnej z 1924 (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 304), obligacje 5% pożyczki konwersyjnej z 1924 r. na łączną sumę nominalną 1.490.000 zł.

Wyszczególnienie umorzonych obligacji według odcinków i numerów podane jest w załączniku do niniejszego obwieszczenia.

Dyrektor:
(—) *Dr Jakubowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 25 stycznia 1939 r. Nr 20, poz. 35).

63

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 31 stycznia 1939 r.

L. D. III. 536/4/39

w sprawie dokonywania potrąceń części należności za świadectwo przemysłowe za 1939 r. z podatku obrotowego za 1939 r.

Do

wszystkich izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich urzędów skarbowych.

W związku z postanowieniami art. 15 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 maja 1938 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 292) Ministerstwo Skarbu zarządza co następuje:

Urzędy skarbowe podadzą do publicznej wiadomości w formie ogłoszenia wywieszonego na tablicy ogłoszeń urzędowych, treść postanowień art. 15 ust. 2 i 3 ustawy o podatku obrotowym z wyszczególnieniem kwot podlegających potrąceniu z miesięcznych i kwartalnych zaliczek w zależności od rodzaju kategorii wykupionego świadectwa przemysłowego oraz klasy miejscowości. Urzędnicy likwidujący wpłaty zaliczek na podatek obrotowy, winni o tym informować płatników.

Potrąceniu z art. 15 ustawy o podatku obrotowym podlega część należności za świadectwo przemysłowe **faktycznie wykupione na 1939 r.** a mianowicie odpowiadająca cenie zasadniczej świadectwa wraz z 15% dodatkiem. Urzędnik likwidujący wpłaty zaliczek na podatek obrotowy nie jest jednak obowiązany sprawdzać, czy płatnik wykupił świadectwo przemysłowe na 1939 r.

Wymiar zaliczek na podatek obrotowy za rok 1939 jako też przypis wymierzonych zaliczek do ksiąg bierczych ma być dokonywany sumami netto tj. **po uwzględnieniu potrącenia z art. 15 ust. 3 ustawy o podatku obrotowym.**

Fakt uiszczenia świadectwa przemysłowego na rok 1939 oraz wysokość kwot, podlegających potrąceniu z art. 15 wspomnianej ustawy — działy wymiarowe (oddziały bilansowe) ustalać będą na podstawie dołączonych do akt wymiarowych deklaracyj na nabycie świadectwa przemysłowego na rok 1939, względnie dowodów wpłat, dotyczących uiszczenia należności za świadectwo przemysłowe na 1939 r. W związku z tym kasy urzędów skarbowych mają przesyłać działom wymiarowym nie tylko deklaracje, o których wyżej mowa, lecz także dowody wpłat uskutecznionych tytułem należności za świadectwo przemysłowe na 1939 r. na skutek orzeczeń karnych.

Wymiar podatku obrotowego za rok 1939 jak i przypis tegoż podatku w księgach bierczych ma być uskuteczniany w **sumach brutto t. j. bez potrącenia z art. 15 ustawy o podatku obrotowym,** natomiast kwota podlegająca potrąceniu, o którym wyżej mowa ma być odpisana. W tym celu działy wymiarowe (oddział bilansowy) kwotę podlegającą potrąceniu z art. 15 ustawy o podatku obrotowym mają wyszczególniać na arkuszu wymiarowym, a nadto w przedziałce 13 rejestru wymiarowego wzór Nr 95 obok rubryki przeznaczonej na odnotowanie numeru konta księgi bierczej. W nagłówku wspomnianej przedziałki rejestru wymiarowego obok rubryki zatytułowanej „Nr konta księgi bierczej" należy wpisać wyrazy „Kwota podlegająca potrąceniu z art. 15)."

W myśl art. 15 ust. 2 ustawy o podatku obrotowym potrącenia, o którym wyżej mowa, dokonuje się z kwoty podatku obrotowego za rok podatkowy 1939, zatem kwota odpisu nie może przekraczać kwoty wymierzonego za rok 1939 podatku obrotowego. Gdy podatek obrotowy za 1939 r. zostanie wymierzony w kwocie niższej od kwoty, która podlega potrąceniu z art. 15 odpisu z tego tytułu dokonać należy w kwocie wymierzonego podatku i tą kwotę należy wpisać do arkusza wymiarowego oraz do przedziałki 13 rejestru wymiarowego.

Wyszczególnione w przedziałce 13 rejestru wymiarowego kwoty należy podsumować, dodając sumy kart poprzednich, podobnie jak w przedziałce 10 A. rejestru. Równocześnie z przeniesieniem ogólnej sumy przypisu do rejestru przypisów odpisów przenieść należy sumę podlegającą odpisaniu z przedziałki 13 rejestru wymiarowego do osobnej przedziałki przeznaczonej dla kwot podlegających odpisaniu, przy czym nagłówek przedziałki tej należy uzupełnić, wpisując wyrazy „na podstawie art. 15".

Wymierzony za 1939 rok podatek obrotowy kasy urzędów skarbowych przypisują w księgach bierczych w normalnym trybie (w sumach brutto) a równocześnie kwoty wyszczególnione w przedziałce 13 rejestru wymiarowego odpisują w przedziałce, przeznaczonej na odpisy (przedziałka 8 księgi bierczej). Celem odróżnienia powyższego odpisu od odpisów z innego tytułu, odpisu z art. 15 ustawy o podatku obrotowym dokonują kasy urzędów skarbowych odmiennym atramentem, wpisując: „św. p." w przedziałce przeznaczonej dla odnotowania numeru kol. rejestru. Przy dokonywaniu przypisu podatku, kasy urzędów skarbowych sprawdzają, czy przy poszczególnych pozycjach rejestru wymiarowego, przy których jest wypełniona rubryka „4 A" — została wyszczególniona w przedziałce 13 rejestru kwota podlegająca odpisaniu z art. 15 i o poczynionych pod tym względem spostrzeżeniach zawiadamiają bezzwłocznie działy wymiarowe.

Wobec tego, że kwota odpisu dokonanego na zasadzie art. 15 ustawy o podatku obrotowym nie może przekraczać kwoty podatku obrotowego wymierzonego za 1939 r., w przypadku zmiany wysokości tegoż podatku — może niekiedy zaistnieć konieczność sprostowania wspomnianego odpisu.

Jeżeli przy pierwotnym wymiarze podatku, kwota podlegająca potrąceniu z art. 15 była niższą lub równała się kwocie wymierzonego podatku, to w przypadku podwyższenia wymierzonego podatku zarządza się tylko przypis dodatkowo wymierzonego podatku.

Gdyby zaś przy pierwotnym wymiarze podatku, kwota podlegająca potrąceniu z art. 15 przewyższała kwotę wymierzonego podatku, to w przypadku podwyższenia wymierzonego podatku zarządza się równocześnie z przypisem dodatkowo wymierzonego podatku, nadto odpis reszty kwoty podlegającej potrąceniu z art. 15, jednak w kwocie nieprzekraczającej łącznie z poprzednim odpisem z tego tytułu, kwoty wymierzonego podatku za rok 1939.

Jeżeli — w przypadku obniżenia pierwotnego wymiaru — okaże się, że kwota podlegająca potrąceniu z art. 15 nie przekracza kwoty obniżonego podatku obrotowego za rok 1939, wówczas zarządza się tylko odpis odpowiedniej części wymierzonego podatku.

Gdyby natomiast — w przypadku obniżenia wymierzonego podatku — okazało się, że kwota odpisana przy wymiarze podatku obrotowego na zasadzie art. 15 przewyższa kwotę obniżonego podatku, w takim razie — celem sprostowania poprzednio dokonanego odpisu — zarządza się równocześnie z odpisem odpowiedniej części poprzednio wymierzonego podatku, przypis podatku w kwocie równającej się różnicy pomiędzy kwotą poprzednio odpisanego podatku na zasadzie art. 15 a kwotą obniżonego podatku.

Jeżeli odpis podatku z art. 15 z jakichkolwiek powodów nie zostanie przeprowadzony równocześnie z wymiarem podatku, — wówczas odpis ten należy zarządzać tylko w rejestrze przypisów i odpisów, wpisując poszczególne kwoty podlegające potrąceniu do przedziałki zatytułowanej: „Kwota podlegająca odpisaniu na podstawie art. 15".

Również tylko przez rejestr przypisów i odpisów należy przeprowadzać przypisy poszczególnych kwot podatku, celem sprostowania nienależnie dokonanego odpisu na zasadzie art. 15, ustawy o podatku obrotowym. Przypisów podatku z tego tytułu w księgach bierczych nie należy uskuteczniać odmiennym atramentem.

W nakazach płatniczych (w obliczeniach zaliczek) wyszczególnia się kwoty podlegające potrąceniu z art. 15.

Jeżeli — w przypadku obniżenia podatku obrotowego za 1939 r. zajdzie potrzeba sprostowania potrącenia z art. 15 wówczas równocześnie z odnośnym orzeczeniem doręczyć należy płatnikowi postanowienie treści następującej: „W związku z obniżeniem podatku obrotowego za rok 1939 prostuje się równocześnie nienależnie dokonane w myśl art. 15 ustawy o podatku obrotowym potrącenie z podatku obrotowego części należności za świadectwo przemysłowe z kwoty . . . . zł . . gr do kwoty . . . . zł . . gr.

Na postanowienie to może xx wnieść zażalenie do Izby Skarbowej w . . . ., Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach za pośrednictwem Urzędu Skarbowego w . . . . . . w ciągu dni 7 (siedmiu) licząc od dnia następnego po doręczeniu".

W sprawozdaniach rachunkowych sumy odpisane na zasadzie art. 15 ustawy o podatku obrotowym mają być wyszczególnione odmiennym atramentem.

Postanowienia niniejszego okólnika nie mają zastosowania przy wymiarze i poborze zryczałtowanego podatku obrotowego za rok 1939.

Naczelnik Wydziału:

(—) *Dr Bielak*

64

OKÓLNIK T. 16 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 19 stycznia 1939 r.

L. D. IV. 34845/2/38

w sprawie zmiany punktu 1 okólnika Min. Skarbu T 3 z dnia 26 stycznia 1937 r. L. D. IV. 2000/2/37 (dotyczy poz. 177 tar. celn.).

Do

wszystkich dyrekcyj ceł, urzędów celnych i Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

W okólniku T 3 z dnia 26 stycznia 1937 r. L. D. IV. 2000/2/37, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Min. Skarbu Nr 3, poz. 92 z 1937 r., punkt 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„1) Miał rud żelaznych, spieczony w specjalnych piecach w kawałki lub bryły, zwany rudą aglomerowaną, należy clić według poz. 177 p. 1 lit. „a" cyfry rzymskiej odpowiedniej.

Ruda aglomerowana (zwykle zawiera powyżej 50% żelaza) z wyglądu podobna jest do żużli, lecz te ostatnie są bardziej stopione, twardsze i trudniejsze do rozbicia."

Okólnik niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

65

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 24 stycznia 1939 r.

L. D. VI. 133/4/39

w sprawie plombownic.

Do

wszystkich izb skarbowych oraz Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach.

W czasie pożaru w jednej z gorzelń uległy zniszczeniu dwie plombownice urzędowe pozostawione w aparatowni przez urzędników Kontroli Skarbowej.

Podając powyższe do wiadomości Ministerstwo Skarbu zaznacza, że niedopuszczalnym jest aby urzędnicy Kontroli Skarbowej pozostawiali urzędowe plombownice w przedsiębiorstwach bez należytego dozoru i że w przypadkach zniszczenia lub zagubienia plombownicy w przedsiębiorstwie winnych urzędników należy pociągnąć do odpowiedzialności służbowej niezależnie od odpowiedzialności materialnej za zniszczone lub zagubione plombownice.

Dyrektor Departamentu:
(—) *M. Węgrzynowski.*

KOMUNIKATY MINISTERSTWA SKARBU.

Komunikat

z dnia 27 stycznia 1939 r.

w sprawie sprzedaży przez Zakłady Chemiczne Produktów Aromatycznych Wanilina Spółka Akcyjna w Warszawie szczególnych środków skażających.

Ministerstwo Skarbu zawiadamia, iż zezwoliło firmie Zakłady Chemiczne Produktów Aromatycznych Wanilina Spółka Akcyjna w Warszawie na rozlew i sprzedaż naturalnego olejku bergamotowego i kompozycji olejków eterycznych jako szczególnych środków skażających z przeznaczeniem do stosowania przy urzędowym skażaniu spirytusu bez uprzedniego badania i kwalifikowania tych środków przez Dyrekcję Państwowego Monopolu Spirytusowego z tym jednakże zastrzeżeniem, iż wypuszczane do obrotu handlowego wyżej wymienione szczególne środki skażające będą odpowiadały następującym wymogom:

1) z każdego zbiornika zawierającego naturalny olejek bergamotowy lub kompozycję olejków eterycznych będzie firma przesyłała do Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego w Warszawie dwie urzędowo pobrane i zabezpieczone próbki po 20 cm^3 oraz protokół pobrania próbek;

2) rozlew naturalnego olejku bergamotowego oraz kompozycji olejków eterycznych uznanych przez Dyrekcję Państwowego Monopolu Spirytusowego za odpowiednie do skażania należy przeprowadzać do naczyń szklanych, nadających się do nałożenia urzędowych zabezpieczeń;

3) rozlew odbywać się będzie w obecności urzędnika Kontroli Skarbowej. Urzędnik sprawujący nadzór nad rozlewem zabezpiecza urzędowo butelki przez owiązanie sznurkiem lub drutem korka i szyjki oraz przez nałożenie plomby na sznurku lub drucie.

Do owiązania korka ma być przyczepiona etykieta kartonowa z następującą treścią:

a) nazwa i siedziba firmy,
b) nazwa środka skażającego,
c) data rozlewu i numer kolejny naczynia,
d) liczba i data świadectwa Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego,
e) norma stosowania środka skażającego na jeden hektolitr stuprocentowego spirytusu tylko na etykietach naczyń z kompozycjami olejków eterycznych,
f) podpis urzędnika kontroli skarbowej.

W razie stwierdzenia, że zabezpieczenia nałożone na naczyniach z wymienionymi wyżej środkami skażającymi są naruszone, nie mogą być te środki stosowane do urzędowego skażania spirytusu bez osobnego zbadania tych środków przez Dyrekcję Państwowego Monopolu Spirytusowego.

Urzędnicy Kontroli Skarbowej w obecności których odbywa się skażanie omawianymi środkami zobowiązani są unieważnić przytwierdzoną do butelki etykietę.

Komunikat o unieważnieniu kwitariusza sekwestratorskiego.

Ministerstwo Skarbu oznajmia o unieważnieniu kwitariusza sekwestratorskiego, zagubionego w Okręgu Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w 2 Urzędzie Skarbowym w Katowicach z niewypełnionymi pokwitowaniami serii A. C. Nr Nr 691879 — 691900.

WYCIĄG Z CEDUŁY URZĘDOWEJ

GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

z dnia 6 lutego 1939 roku.

WALUTY	Za	Sprzedaż (Złotych)	Kupno (Złotych)
a) BILETY BANKOWE			
Belgi belgijskie	100 Blg.	89.30	89,77
Dinary jugosłow.	100 Din	—	—
Dolary Stanów Zjedn.	1 Dol	5.27	$5{,}29\frac{1}{2}$
Dolary kanadyjskie	1 Dol.	$5{,}22\frac{1}{2}$	5,25
Floreny holenderskie	100 Fl.	285,25	286.97
Franki francuskie	100 Fr	13,97	14 07
Franki szwajcarskie	100 Fr	119 30	120,10
Funty angielskie	1 Ł.	24.71	24.87
Funty palestyńskie	1 Ł.	—	—
Funty tureckie	1 Ł	—	—
Guldeny gdańskie	100 Gld.	99,75	100 25
Kor. cz.-sł. odc. do 100 kor.	100 K	—	—
Korony duńskie	100 K.	110.35	111,13
Korony estońskie	100 K	—	
Korony norweskie	100 K	123,95	124 87
Korony szwedzkie	100 K.	127,30	128,22
Leje rumuńskie	100 Lei	—	—
Lewy bułgarskie	100 Lew.		—
Liry włoskie	100 Lir	16.10	16.60
Łaty łotewskie	100 Łat		
Marki fińskie	100 Mk.	10 70	10 98
Marki niemieckie	100 Mk	—	—
Pengö węgierskie	100 Png.	—	—
Pesety hiszpańskie	100 Pes.	—	—

WALUTY	Za	Transakcje (Złotych)	Sprzedaż (Złotych)	Kupno (Złotych)
b) CZEKI I WYPŁATY				
Amsterdam	100 Fl.	286.25	285,53	286,97
Belgrad	100 Din.		—	
Berlin	100 Mk.		212,01	213,07
Bruksela	100 Blg	89 55	89,33	89.77
Budapeszt	100 Png	—	—	—
Bukareszt	100 Lei		—	
Gdańsk	100 Gld		99.75	100,25
Helsinki	100 Mk.	10,95	10 92	10 98
Konstantynopol	1 Ł		—	—
Kopenhaga	100 K	110,85	110,57	111,13
Kowno	100 Lit.			—
Londyn	1 Ł	24.80	24.73	24.87
Madryt	100 Pes.			—
Mediolan	100 Lir.	27,85	27,78	27,92
Montreal	1 Dol.	—	$5{,}24\frac{3}{4}$	$5{,}27\frac{1}{4}$
Nowy Jork	1 Dol.	$5{,}29\frac{5}{8}$	$5{,}28\frac{3}{8}$	$5.30\frac{7}{8}$
Nowy Jork telegr.	1 Dol.	$5{,}29\frac{7}{8}$	$5\ 28\frac{5}{8}$	$5.31\frac{1}{8}$
Oslo	100 K.	124,55	124.23	124 87
Paryż	100 Fr.	14,03	13,99	14 07
Praga	100 K.	—	18,06	18, 6
Ryga	100 Łat	—	—	
Sofia	100 Lew		—	
Sztokholm	100 K.	127,90	127,58	128,22
Tallin	100 K.	—	—	
Tel-Aviv	1 Ł	—	—	—
Zurych	100 Fr.	119.80	119,50	120.10
c) MONETY:				
2. Srebro:				
Marki niemieckie	100 Mk.	—	71.00	74.00

Kurs urzędowy 1 grama czystego złota = 5,9244 zł.